5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXII. — N-rul 317

6 PAGINI

LUNI 17 NOEMBRIE 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.—
STRĂINĂTATE: Lei 3 luni 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu. 11

ICGB

ZIARE
Onor Biblioteca

Deschiderea Parlamentului

--- Textul Mesajului regal ---

ROMÂNIA * BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN CAPITALĂ

Bucureşti, 16 Noembrie 1914.

Democraţia şi naţionalismul

Este bineînţeles că democraţia are să fie, prin esenţa ei chiar, pacifică; nimenea nu zice altfel. Ceea ce însă este greşit, e credinţa, sau părerea, că internaţionalismul ar fi acela, sau singurul, care ar garanta aşezarea trainică a păcii pe globul pământesc.

Da, un internaţionalism ideal, — însă din nenorocire imposibil încă în starea de cultură, de educaţie sufletească de astăzi a popoarelor; dar chiar şi acela, atunci când îi va veni timpul, tot pe libertatea de desvoltare culturală a diferitelor naţiuni va trebui să se întemeieze.

Prima condiţie a păcii dintre oameni, dintre popoare, aceasta este. Nu e altă cale decât libertatea de desvoltare naţională a tuturor popoarelor, pentru ca să se ajungă la pacea ideală, care să ducă la internaţionalismul ideal. Deci, adevăraţii campioni ai păcii vitoare dintre popoare sunt naţionaliştii, iar nicidecum aceia cari prin afişarea şi răspândirea ideilor internaţionaliste la vreme fără potrivală nu numai că nu lucrează cu adevărat în interesul păcii universale, dar aduc un element de vrajbă mai mult între oameni.

Ideile internaţionaliste, propagate fără de rost şi chibzuială, mai pot fi şi efectul unei curse ce se întinde popoarelor prea credule sau prea sentimentale. Ceea ce este sănătos şi de folos pentru un popor, nu pot fi decât, în primul rând, ideile de conservare naţională a lui, căci aşa este, dar până astăzi nu s'a descoperit încă niciun alt mijloc, nici o altă cale pentru fericirea individului, decât temelia naţională a vieţii şi propăşirii sale omeneşti.

Toată mişcarea aceasta care de atâta timp agită omenirea cu obiectivul grupării după naţiuni a organizaţiilor de stat, orişicari ar fi aceste organizări, nu este nicidecum factice, nu este pornită din, sau sprijinită pe amăgiri, ci este rezultatul unor convingeri născute din însăşi firea şi din îndelunga experienţă omenească. Deci în această mişcare trebuie să intre şi democraţia,— ba mai ales rolul ei este ca să o ducă înainte spre triumf, — şi dacă aceasta nu se poate pe căi paşnice, chiar şi pe căi de sacrificiu de sânge.

E trist, e dureros, e barbar când om pe om se aruncă cu pornire haină de omor; dar dacă poate să fie o scuză, o justificare a unei asemenea porniri de plâns, este numai aceasta, că se poate întâmpla, la un moment, ca să nu fie alt chip de a pregăti urmaşilor şi a le asigura o viaţă mai omenească. Solidaritatea nu numai cu contimporanii, dar şi cu urmaşii, poate să dicteze uneori popoarelor necesitatea aceasta jalnică.

Atunci, însă, nu mai pot să fie războinici sau pacifici, ci nu mai sunt decât oameni hotăriţi şi conştienţi, sau inconştienţi şi.... pe celalt calificativ îl lăsăm la aprecierea orişicui.

Ocuparea Cernăuţilor de către trupele ruseşti

Ruşii trec Prutul

Mamorniţa, 14 Noembrie

Luptele din jurul Cernăuţilor continuă. Ruşii au trecut Prutul ocupând localităţile Hliniţa, Dubăuţi şi Băbeni.

Inaintarea ruşilor spre Cernăuţi este asigurată. Tunurile austriace, aşezate pe dealul Revna aşteaptă ofensiva ruşilor. **S.**

Căderea oraşului

Mamorniţa, 14 Noembrie

Cernăuţii a căzut în mâinile ruşilor.

Azi la orele 2 d. a. primele trupe şi-au făcut intrarea în oraş. Grosul armatei continuă să vie. Punctul de frontieră Ţureni, lângă Mamorniţa, a fost ocupat de patrulele ruseşti.

Românii şi rutenii au eşit în întâmpinarea trupelor la intrarea lor în oraş. **S.**

Amănunte asupra ocupării

Dorohoi, 14 Noembrie

Cernăuţii a fost ocupat de ruşi. Eri toată ziua artileria rusească a deschis un foc formidabil asupra Cernăuţilor. Ruşii posedau 54 tunuri şi au îndreptat focul din poziţiunile Boian şi Sadagura asupra Capitalei Bucovinei. Canonada a fost îngrozitoare şi a pricinuit stricăciuni enorme oraşului.

Bubuiturile s'au auzit şi în judeţul nostru.

Artileria austriacă inferioară a opus o slabă rezistenţă. Eri ruşii au aruncat pontoane peste Prut şi au izbutit să treacă pe malul drept în Bucovina.

Trupele austriace din Cernăuţi s'au retras în dezordine la Dorna, împreună cu restul populaţiei.

In oraşul, rămas fără pază, drojdia societăţei a prădat în voe.

Dimineaţa trupele ruseşti au trecut iar Prutul pe pontoane, ocupând vama Tureni, în dreptul punctului de frontieră Mamorniţa.

După amiazi trupele ruseşti au intrat în Cernăuţi.

Oraşul e aproape pustiu.

Guvernatorul Evreinow a plecat din nou din Suliţa, probabil spre Cernăuţi.

Prefectura locală a fost oficial anunţată de importantul eveniment, de către autorităţile dela frontieră. Rugno

Regina Elisabeta a Belgiei în mijlocul răniţilor

Un incident greco bulgar

Sofia, 14. — Prefectul din Nevrocop telegrafiază că jandarmii greci pătrunzând de curând în satul Vozne, situat la o oră şi jumătate de la graniţa bulgară, au arestat pe primarul Dimitroff, cu 11 locuitori notabili şi i-au închis într'o biserică, unde le-au dat o bătae groaznică, spre a-i sili să denunţe pe pretinşii comitagii. Doi dintre aceşti nenorociţi au isbutit să scape şi să se refugieze pe teritoriul bulgar; starea lor este dintre cele mai grave. (Agenţia bulgară).

Armata Statelor-Unite va fi sporită

Roma, 13 (sosită 14). — Şeful marelui stat major american, generalul Wothorspoon, a propus guvernului Confederaţiunei ca efectivul armatei americane să fie îndoit. E vorba de a se organiza o armată suplimentară de 500.000 de oameni de prima linie şi de 300.000 de linia a doua, spre a se putea apăra, după toate cerinţele, zona canalului Panama şi celelalte posesiuni teritoriale americane. (A. T. I.)

DEZORDINE GRAVE LA MEXIC

Petrograd, 14. — Dezordine grave s'au întâmplat la Mexico, unde mulţimea a jefuit mai multe depozite de arme şi a dezarmat pe poliţişti. (Westnik).

Starea sănătăţii împăratului Franz Iosef

Viena, 14. — Faţă de ştirea pretinsă a proveni din Veneţia cu privire la boala împăratului Francisc Iosef: e de ajuns a constata ca împăratul, care se bucură de o sănătate excelentă, a dat eri audienţe generale şi expediază necontenit, cu un zel neobosit, afacerile grele guvernamentale. Starea sănătăţii împăratului este extraordinar de bună, iar forţa sa uimitoare. (K. B.)

SITUAŢIA DE PE TEATRUL DE RAZBOI

— Expunerea ministrului de război al Angliei —

VIENA 14 (sosită 15). — Se depeşează din Londra că, în şedinţa de ieri a Camerei Lorzilor, lordul Kitchener, ministru de război al Angliei, a făcut o expunere a situaţiei de pe teatrul de război, declarând că trupele engleze, dela începutul lunei Octombrie, au fost mereu ocupate să oprească înaintarea germanilor spre ţărmul mării.

Întârzierea germanilor din cauza împresurării oraşului Anvers a dat generalului French timpul necesar spre a face un marş îndrăzneţ şi a ocupa dela La Bassée până la Dixmude poziţiuni întinse în care s'a putut opune mişcărei germanilor spre mare.

Cu întăririle engleze, şi după nişte lupte violente, forţele germane superioare ca număr au fost isgonite.

Lordul Kitchener a lăudat calităţile militare ale francezilor şi vitejia belgienilor; apoi a adăogat: Când germanii au operat atacuri violente şi reînoite spre a străbate liniile aliaţilor, englezii s'au găsit la un moment dat în faţa unei forţe compusă din 11 corpuri de armată germane. Englezii nu şi-au părăsit tranşeele timp de 14 zile, până au fost înlocuiţi de francezi.

Pierderile englezilor sunt grave, dar sunt slabe alături cu cele încercate de germani. Dispoziţia trupelor engleze e excelentă.

Ruşii au reuşit să oprească şi să înfrângă pe germani în Polonia. Pierderile germanilor în Polonia au fost mai mari decât cele suferite de ei mai înainte.

Ruşii împing mereu înaintea lor pe austriaci; ruşii înaintează încontinuu spre Cracovia şi Carpaţi.

„Wolffbureau" adaogă că această declaraţie conţine multe neadevăruri şi că lasă să se înţeleagă dificultăţile pe care le întâlnesc bărbaţii de Stat ai Angliei spre a menţine buna dispoziţie a poporului englez. (K. B.).

CATASTROFA unui cuirasat englez

Londra 13 (sosită 14). — **Cuirasatul englez „Bulwark" a fost distrus de o explozie la Sheerness. Dintr'un echipagiu de 700 — 800 de marinari numai 12 au fost salvaţi. Această catastrofă e atribuită exploziunei interioare a unui depozit de pulbere. (Reuter).**

Londra, 13 (sosită 14). — **Deşi numărul morţilor este considerabil, pierderea vasului „Bulwark" unitate construită în 1899, n'are nici o importanţa strategică. (Reuter).**

Berlin, 14. — *Se află asupra exploziunii vaporului „Bulwark" că explozia a fost aşa de violentă în cât casele din Sheerness s'au zguduit; detunătura s'a auzit la mai multe mile distanţă. Unele sfărâmături ale vasului au fost asvârlite la 6 mile engleze departe Nori groşi de fum şi flăcări au urmat exploziunii. Vasul s'a scufundat în trei minute; numai câteva epave au mai plutit câtăva vreme pe apă. Toţi ofiţerii au perit; oamenii cari au fost pescuiţi din apă erau groaznic mutilaţi. Este sigur că catastrofa n'a fost causată de vre-un submarin. (Wolffbureau).*

Viena, 15. — **Se comunică din Londra că amiralitatea engleză a publicat numele celor 14 marinari salvaţi în urma catastrofei vaporului englez „Bulwark".**

Agenţia Reuter află că e acum sigur că nenorocirea vaporului „Bulwark' nu provine dela o torpilă, deoarece toate unităţile ancorate la Sheerness aveau împrejurul lor o reţea de para-torpile.

Catastrofa s'a întâmplat pe când muzica cânta pe bordul vaporului „Bulwark". (K. B.)

Războiul AUSTRO-SARB

Luptele pe malurile râului Kolubara

Viena, 14. — **Se comunică în mod oficial de pe teatrul de război sârbesc cele următoare: Luptele pe malurile râului Kolubara au luat un curs favorabil nouă. Eri am câştigat teren aproape pe toate fronturile de luptă, deşi duşmanul s'a apărat într'un mod foarte energic: am capturat 900 de prizonieri şi un tun.**

Vremea e foarte defavorabilă: în regiunea de sus pământul e moale şi pe înălţimi, viscolul nu permite vederea. Operaţiunile militare sunt îngreunate; totuşi, dispoziţia trupelor e excelentă. (K. B.)

Redeschiderea Camerei franceze

Roma, 13 (sosită 14). — *„Corriere della Sera" află din Paris: Parlamentul francez va fi convocat pe la jumătatea lui Decembrie. Camera se va întruni la Paris, dar aceasta nu va însemna că guvernul se va muta în Capitală. (A. T. I.)*

Un atentat la Calcuta

Calcutta, 14. — **In biroul anchetelor criminale o bombă a făcut explozie, rănind greu pe doi inspectori. Autorii atentatului fiind urmăriţi, au aruncat o altă bombă care a ucis un agent de poliţie şi a rănit alti doi. (K. B.)**

PORTUL JAFFA n'ar fi fost bombardat

Berlin, 14. (Oficial). — *Ştirile răspândite de anumite ziare după care portul Jaffa ar fi fost bombardat sunt, după nişte informaţiuni sigure din Ierusalim, fără nici un temeiu. (Wolffbureau).*

Revolta musulmanilor DIN CIPRU

Roma, 14. — **Se telegrafiază din Berlin: Unele ziare din localitate află din Constantinopol că englezii nu mai recunosc în insula Cipru pe şeicul islamului ca judecător. Faptul acesta a provocat revoltă printre populaţiunea musulmană. Autorităţile engleze au rechemat prin radiotelegrafie năvile de război care plecaseră dela Cipru, ducându-se la Dardanele. (A. T. I.)**

DESCHIDEREA PARLAMENTULUI

Eri s'a deschis cu solemnitatea obişnuită prima sesiune a Corpurilor Legiuitoare sub domnia Regelui Ferdinand.

Cortegiul

Pe străzi era o mare afluenţă de lume. Drapele tricolore fluturau la toate edificiile.

La orele 12 fără un sfert cortegiul a pornit de la palatul regal. In frunte se afla trăsura prefectului poliţiei, apoi un escadron de escortă regală, trăsura în care se aflau M. S. Regele şi A. S. R. Principele Carol. Un alt escadron din escortă închidea cortegiul, care a parcurs calea Victoriei, str. Carol şi b-dul Maria până la Cameră.

Pe tot parcursul, mulţimea saluta respectuos pe Suveran şi pe Principele Moştenitor.

Tedeumul dela Mitropolie

La orele 11 a. m. s'a oficiat la Mitropolie un serviciu divin de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat asistat de P. S. S. Arhiereul Teofil Ploeşteanu şi de clerul mitropolitan.

Au asistat d-nii miniştri, deputaţii şi senatorii, ofiţerii superiori şi înalţii demnitari ai statului.

După terminarea slujbei, asistenţii au trecut în sala de şedinţe a palatului Adunărei Deputaţilor.

In Cameră lume multă. Opoziţia este de faţă. D. P. Carp e şi d-sa prezent. Tribunele sunt arhipline. Toţi miniştrii străini ocupă loja diplomatică.

La orele 12 precis, directorul Camerei anunţă pe M. S. Regele Ferdinand.

Suveranul este primit cu salve de aplauze.

Textul Mesajului

M. S. Regele a dat citire următorului Mesaj:

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputaţi,

Deschizând pentru prima oară sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare, gândul Meu se îndreaptă către Iubitul Meu Unchiu, a cărui încetare din viaţă o plângem cu toţii.

Prin înţelepciunea, prin virtuţile, prin munca Lui neobosită, închinată toată numai binelui obştesc, Regele Carol a înscris în istoria neamului nostru una din paginile cele mai glorioase.

In timp de război El a dus oastea noastră la izbândă, iar în timp de pace El a veghiat neobosit şi a călăuzit întreaga desvoltare a Statului, ce ne-a îngăduit ca în mai puţin de o jumătate de secol, sub binecuvântata Lui domnie, să întemeiem un Regat care păşeşte cu încredere spre îndeplinirea ursitei sale.

Simţim astăzi cu atât mai dureros pierderea acestui mare Rege, cu cât situaţia internaţională prezintă o neobişnuită gravitate.

Ca să putem trece aceste vremuri grele, avem neapărată nevoie de concursul sincer şi de patriotismul luminat al tuturor forţelor naţiunii, precum şi de unirea sufletească a tuturora.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputaţi,

Sunt convins că, pătrunşi de însemnătatea situaţiei actuale, nu veţi pregeta să daţi guvernului Meu tot sprijinul cuvenit, ca el să poată aduce la îndeplinire diferitele proiecte de legi cerute de împrejurări, sau menite să îndestuleze trebuinţele armatei, pe care naţiunea întreagă o înconjoară cu dragoste şi încredere.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputaţi,

Inalţ către Cel Atot Puternic rugile Mele ca să binecuvinteze lucrările Domniilor-Voastre şi să ocrotească scumpa noastră patrie.

Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

FERDINAND

(Urmează semnăturile d-lor miniştri).

Aplauze entuziaste au subliniat pasagiile Mesajului. In special a fost aplaudat pasajul privitor la îndestularea trebuinţelor armatei.

După citirea Mesajului, d. prim-ministru a declarat deschisă sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare.

ULTIMELE 7 ZILE!

Mai sunt 7 zile până la tragerea marilor premii oferite de ZIARUL „Universul" abonaţilor săi —

Toţi cei ce se abonează în timpul acestor 7 zile, concurează la tragerea premiilor, care va avea loc la

23 NOEMBRIE 1914